
Bedömningsanvisningar

Inom parentes anges ett exempel på ett godtagbart svar.

Uppgift nr 1 (5746)

Max 1/0

Korrekt svar ($y = Ce^{-6x}$)

+1 g

Uppgift nr 2 (5747)

Max 3/0

a) Korrekt svar ($2 - i$)

+1 g

b) Korrekt svar ($2i$)

+1 g

c) Korrekt svar ($1 - 2i$)

+1 g

Uppgift nr 3 (5378)

Max 2/0

Godtagbar ansats, bestämmer absolutbeloppet eller argumentet

+1 g

med i övrigt godtagbar lösning med korrekt svar ($3(\cos 70^\circ + i \sin 70^\circ)$)

+1 g

Uppgift nr 4 (5588)

Max 2/0

Godtagbar ansats, t.ex. redovisar det första steget korrekt

+1 g

med i övrigt godtagbar lösning med godtagbart svar (3,125)

+1 g

Uppgift nr 5 (5410)

Max 1/1

Godtagbar ansats, t.ex. utvecklar $z^2 - z$ korrekt

+1 g

med i övrigt godtagbar lösning med korrekt svar ($k = \pm\sqrt{6}$)

+1 vg

Uppgift nr 6 (5377)

Max 1/2

- a) Godtagbar ansats, bestämmer absolutbeloppet eller argumentet med i övrigt godtagbar lösning med korrekt svar (+1 g)
 $(w = 2^5(\cos 100^\circ + i \sin 100^\circ))$ (+1 vg)
- b) Godtagbar lösning med korrekt svar (t.ex. $z_2 = 2(\cos 92^\circ + i \sin 92^\circ)$) (+1 vg)

Uppgift nr 7 (5589)

Max 1/1

- a) Godtagbar verifiering av att $y = 2e^{5x}$ är en lösning (+1 g)
- b) Godtagbar lösning med korrekt svar ($y = Ce^{2x} + 2e^{5x}$) (+1 vg)

Uppgift nr 8 (5099)

Max 1/1

- Godtagbar ansats, t.ex. ställer upp $\sqrt{13} = \sqrt{3^2 + (\operatorname{Im} z)^2}$ (+1 g)
 med i övrigt godtagbar lösning med korrekt svar ($z = 3 \pm 2i$) (+1 vg)

Uppgift nr 9 (5402)

Max 1/2

- Godtagbar ansats, t.ex. bestämmer den allmänna lösningen, $y = A \cos 2x + B \sin 2x$ (+1 g)
 med godtagbar bestämning av lösningskurvan ($y = 3 \cos 2x$) (+1 vg)
 med godtagbar verifiering av maximum (+1 vg)

Uppgift nr 10 (5392)

Max 0/3

- a) Godtagbar ansats, t.ex. bestämmer uttryck för y''' korrekt (+1 vg)
 med i övrigt godtagbar lösning med korrekt svar ($k = -2$) (+1 vg)
- b) Godtagbar bestämning av ytterligare två lösningar med godtagbar motivering (+1 vg)
 (t.ex. $y = 2e^{-2x}$, $y = 0$)

Uppgift nr 11 (5119)

Max 0/2/□

Godtagbar ansats, t.ex. inser att $z=1$ är ett nollställe till $z^5 - 1$ +1 vg
 med godtagbar fortsättning, t.ex. korrekt genomförd faktorisering

$$z^5 - 1 = (z^4 + z^3 + z^2 + z + 1) \cdot (z - 1) \quad +1 \text{ vg}$$

MVG-kvalitet	visar eleven i denna uppgift genom att:
Formulerar och utvecklar problem, använder generella metoder/modeller vid problemlösning	
Analyserar och tolkar resultat, drar slutsatser samt bedömer rimlighet	tolka $z^5 - 1 = (z^4 + z^3 + z^2 + z + 1) \cdot (z - 1)$ och ge en godtagbar motivering till varför varje nollställe till $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$ också måste vara ett nollställe till $z^5 - 1$
Genomför bevis och/eller analyserar matematiska resonemang	
Värderar och jämför metoder/modeller	
Redovisar välstrukturerat med korrekt matematiskt språk	redovisa välstrukturerat och tydligt med ett i huvudsak korrekt matematiskt språk.

Uppgiften ska bedömas med s.k. aspektbedömning. Bedömningsanvisningarna innehåller två delar:

- Först beskrivs i en tabell olika kvalitativa nivåer för tre olika aspekter på kunskap som läraren ska ta hänsyn till vid bedömningen av elevens arbete.
- Därefter ges exempel på bedömda elevlösningar med kommentarer och poängsättning.

Bedömningen avser	Kvalitativa nivåer			Total poäng
	Lägre	Högre		
<p>Metodval och genomförande <i>I vilken grad eleven kan tolka en problemsituation och lösa olika typer av problem. Hur fullständigt och hur väl eleven använder metoder och tillvägagångssätt som är lämpliga för att lösa problemet.</i></p>	<p>Eleven beräknar V samt a för minst ett värde på p.</p>	<p>Eleven visar säkerhet i lösning av problemet genom att beräkna a för minst två värden på p</p>	<p>Eleven bestämmer a för minst två värden på p och inleder en generell undersökning, t.ex. tecknar ekvationen</p> $\pi \int_0^a x^{2p} dx =$ $2 \cdot \pi \int_0^1 x^{2p} dx$	
	1-2 g	2 g och 1 vg	2 g och 2 vg	2/2
<p>Matematiska resonemang <i>Förekomst och kvalitet hos värdering, analys, reflektion, bevis och andra former av matematiskt resonemang.</i></p>	<p>Eleven drar någon slutsats om sambandet mellan a och p (t.ex. "a blir mindre då värdet på p blir större") grundat på en undersökning av minst två specialfall.</p>	<p>Eleven beskriver godtagbart hur a beror av p med hjälp av en generell beräkning eller grundat på en undersökning av minst tre specialfall, t.ex. $a = 2^{\frac{1}{2p+1}}$</p>		
	1 g	1 g och 1 vg		1/1
<p>Redovisning och matematiskt språk <i>Hur klar, tydlig och fullständig elevens redovisning är och hur väl eleven använder matematiska termer, symboler och konventioner.</i></p>		<p>Redovisningen är lätt att följa och förstå och omfattar mer än tre av punkterna. Det matematiska språket är acceptabelt.</p>		
		1 vg		0/1
Summa				3/4

MVG-kvaliteterna beskrivs på nästa sida

MVG-kvalitet	visar eleven i denna uppgift genom att:
Formulerar och utvecklar problem, använder generella metoder/modeller vid problemlösning	använda generell metod, t.ex. teckna ekvationen $\pi \int_0^a x^{2p} dx = 2 \cdot \pi \int_0^1 x^{2p} dx$ och påbörja en lösning av ekvationen.
Analyserar och tolkar resultat, drar slutsatser samt bedömer rimlighet	
Genomför bevis och/eller analyserar matematiska resonemang	visa att slutsatsen gäller, $a = 2^{\frac{1}{2p+1}}$
Värderar och jämför metoder/modeller	
Redovisar välstrukturerat med korrekt matematiskt språk	redovisa välstrukturerat och tydligt med ett i huvudsak korrekt matematiskt språk.

Uppgift nr 13 (5587)

Max 2/0

Godtagbar ansats, t.ex. tecknar $z = -19 \pm \sqrt{361 - 650}$ +1 g
 med i övrigt godtagbar lösning med korrekt svar ($z = -19 \pm 17i$) +1 g

Uppgift nr 14 (5113)

Max 3/0

- a) Korrekt svar ($y' = 0,2y$) +1 g
- b) Godtagbar ansats, t.ex. bestämmer differentialekvationens lösning, $y = 500e^{0,2t}$ +1 g
 med i övrigt godtagbar lösning med godtagbart svar ($2 \cdot 10^5$) +1 g

Uppgift nr 15 (5388)

Max 0/2

Godtagbar ansats, t.ex. tecknar $\frac{dA}{dt} = \frac{dA}{dr} \cdot \frac{dr}{dt}$ +1 vg
 med i övrigt godtagbar lösning med godtagbart svar ($4,0 \text{ cm}^2/\text{dygn}$) +1 vg

Uppgift nr 16 (5386)

Max 0/2

Ställer upp ett korrekt integraluttryck för volymen, $\pi \int_0^2 (xe^{-x})^2 dx$ +1 vg
 med i övrigt godtagbar lösning med godtagbart svar (0,598 v.e.) +1 vg

Uppgift nr 17 (5102)

Max 1/1/□

Godtagbar ansats, t.ex. anger något korrekt z_3 +1 g
 Inser att z_3 kan ligga på linjerna där $\operatorname{Re} z = \pm 1$ eller
 bestämmer att z_3 kan ligga på kurvan $|z| = 1$ +1 vg

MVG-kvalitet	visar eleven i denna uppgift genom att:
Formulerar och utvecklar problem, använder generella metoder/modeller vid problemlösning	använda en generell metod och visa att z_3 ligger på kurvan $ z = 1$
Analyserar och tolkar resultat, drar slutsatser samt bedömer rimlighet	dra slutsatsen att z_3 ligger på linjerna där $\operatorname{Re} z = \pm 1$ och på kurvan $ z = 1$
Genomför bevis och/eller analyserar matematiska resonemang	analysera sin slutsats och poängtera att z_3 dock inte får sammanfalla med z_1 eller z_2
Värderar och jämför metoder/modeller	
Redovisar välstrukturerat med korrekt matematiskt språk	redovisa välstrukturerat och tydligt med ett i huvudsak korrekt matematiskt språk.

Uppgift nr 18 (5393)

Max 0/2/□

Godtagbar ansats, t.ex. deriverar w korrekt med hjälp av produktregeln eller visar att w är konstant genom att sätta in $u = Ce^{-ax}$ +1 vg
 med i övrigt godtagbart slutfört bevis där vissa motiveringar kan vara bristfälliga eller saknas +1 vg

MVG-kvalitet	visar eleven i denna uppgift genom att:
Formulerar och utvecklar problem, använder generella metoder/modeller vid problemlösning	
Analyserar och tolkar resultat, drar slutsatser samt bedömer rimlighet	
Genomför bevis och/eller analyserar matematiska resonemang	korrekt slutföra beviset.
Värderar och jämför metoder/modeller	
Redovisar välstrukturerat med korrekt matematiskt språk	

Exempel på bedömda elevlösningar till uppgift 11.

Elevlösning 1 (2 vg och en MVG-kvalitet)

11) $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$, s nollställena är
nollställena till $z^5 - 1$
 $f(x) = z^5 - 1$, $g(x) = z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$

$f(x) = 0$ ger nollställena
 $\Rightarrow z^5 - 1 = 0 \Rightarrow z^{5 \cdot \frac{1}{5}} = 1^{\frac{1}{5}}$
 $z = 1 \Rightarrow z - 1 = 0$ är en lösning

Om $f(x)/g(x)$ inte har någon rest
betyder det att $g(x)$ är en lösning till $f(x)$
och det betyder att varje lösning till $g(x)$
är en lösning till $f(x)$

$$\begin{array}{r} z-1 \\ \hline z^5-1 \quad (z^4+z^3+z^2+z+1) \\ - (z^5+z^4+z^3+z^2+z) \\ \hline -z^4-z^3-z^2-z-1 \\ - (-z^4-z^3-z^2-z-1) \\ \hline 0 \end{array}$$

$f(x)/g(x)$ ger inte någon rest utan $g(x)$

kan dela $f(x)$ helt. $\Rightarrow$
 $g(x)$ är ^{själv} en lösning till $f(x)$ och det
betyder att varje lösning till $g(x)$
är en lösning till $f(x)$

Kommentar: Eleven ger en godtagbar motivering av varför varje nollställe till $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$ också måste vara ett nollställe till $z^5 - 1$, vilket innebär att eleven erhåller MVG-kvaliteten för analys och tolkning. Däremot anses eleven inte kunna uppnå MVG-kvalitet vad gäller matematiskt språk. T.ex. betecknas funktionen $f(x)$ men funktionen innehåller variabeln z . Eleven hänvisar också felaktigt (på ett flertal ställen) att $g(x)$ är en lösning till $f(x)$.

Elevlösning 2 (2 vg och två av MVG-kvaliteterna)

11)

$z = 1$ är ett nollställe till $z^5 - 1$

$z^5 - 1$ är delbart med $z - 1$

Genom polynomdivision borde man få^o

$$\frac{z^5 - 1}{z - 1} = z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$$

Kontroll

$$\begin{aligned} (z-1) \cdot (z^4 + z^3 + z^2 + z + 1) &= \\ z^5 + z^4 + z^3 + z^2 + z - z^4 - z^3 - z^2 - z - 1 &= \\ = z^5 - 1 \end{aligned}$$

dvs

$$z^5 - 1 = (z - 1) \cdot (z^4 + z^3 + z^2 + z + 1)$$

Om höger ledet blir 0 så måste vänsterledet bli noll. Alltså måste alla nollställena till $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$ vara nollställena till $z^5 - 1$

Kommentar: Eleven drar den korrekta slutsatsen att $z = 1$ är ett nollställe och motiverar varför varje nollställe till $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$ också är nollställen till $z^5 - 1$ och erhåller därmed MVG-kvaliteten för analys och tolkning. Redovisningen är välstrukturerad och med ett i huvudsak korrekt matematiskt språk och uppfyller därmed MVG-kvaliteten för matematiskt språk.

Exempel på bedömda elevlösningar till uppgift 12.
Elevlösning 1 (3 g och 1 vg)

12). $p = 1$

$$V = \pi \int_0^1 x^2 dx = \pi \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^1 = \frac{\pi}{3} \text{ v.e}$$

$$2V = \frac{2\pi}{3}$$

$$\pi \int_0^a x^2 dx = \frac{\pi a^3}{3}$$

$$\frac{2\pi}{3} = \frac{\pi a^3}{3}$$

$$a = \sqrt[3]{2}$$

$p = 2$

$$\pi \int_0^1 (x^2)^2 dx = \frac{\pi}{5} \text{ v.e} \Rightarrow 2V = \frac{2\pi}{5}$$

$$\pi \int_0^a x^4 dx = \frac{\pi a^5}{5} \Rightarrow a = \sqrt[5]{2}$$

$p = 3$

$$\pi \int_0^1 (x^3)^2 dx = \frac{\pi}{7} \text{ v.e} \Rightarrow 2V = \frac{2\pi}{7}$$

$$\pi \int_0^a x^6 dx = \frac{\pi a^7}{7} \Rightarrow a = \sqrt[7]{2}$$

Slutsats: Det verkar som att sambandet är att a är udda rot ur 2
 $a = \sqrt[3]{2}$, $a = \sqrt[5]{2}$, $a = \sqrt[7]{2}$ osv...

	Kvalitativa nivåer	Poäng	Motiveringar
Metodval och Genomförande	x	2/1	
Matematiska resonemang	x	1/0	
Redovisning och matematiskt språk		0/0	
Summa		3/1	

Kommentar: Eleven drar en enkel slutsats om sambandet för a . Däremot görs ingen koppling mellan a och p i slutsatsen. Lösningen erhåller därmed 1 g för matematiska resonemang

Elevlösning 2 (3 g och 4 vg och tre av MVG-kvaliteterna).

1/2) $p = 1 \Rightarrow y = x$

$$V = \pi \int_0^1 x^2 dx = \pi \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^1 = \frac{\pi}{3} \Rightarrow 2V = \frac{2\pi}{3}$$

$$V_1 = \pi \int_0^a x^2 dx = \pi \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^a = \frac{\pi a^3}{3}$$

$$\frac{\pi a^3}{3} = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow a^3 = 2 \Rightarrow \boxed{a = \sqrt[3]{2}}$$

$p = 2 \Rightarrow y = x^2$

$$V = \pi \int_0^1 x^4 dx = \pi \left[\frac{x^5}{5} \right]_0^1 = \frac{\pi}{5} \Rightarrow 2V = \frac{2\pi}{5}$$

$$V_1 = \pi \int_0^a x^4 dx = \pi \left[\frac{x^5}{5} \right]_0^a = \frac{a^5 \pi}{5}$$

$$\frac{a^5 \pi}{5} = \frac{2\pi}{5} \Rightarrow a^5 = 2 \Rightarrow \boxed{a = \sqrt[5]{2}}$$

$p = 3 \Rightarrow y = x^3$

$$V = \pi \int_0^1 x^6 dx = \pi \left[\frac{x^7}{7} \right]_0^1 = \frac{\pi}{7} \Rightarrow 2V = \frac{2\pi}{7}$$

$$V_1 = \pi \int_0^a x^6 dx = \pi \left[\frac{x^7}{7} \right]_0^a = \frac{a^7 \pi}{7}$$

$$\frac{a^7 \pi}{7} = \frac{2\pi}{7} \Rightarrow a^7 = 2 \Rightarrow \boxed{a = \sqrt[7]{2}}$$

Slutsats: a minskar med $\sqrt[2p+1]{2}$

för varje grad p på p då volymen skall dubbleras (om volymen ökas 3 ggr blir det $\sqrt[2p+1]{3}$ osv)

$$\begin{aligned}
 \bullet V &= \pi \int_0^1 x^{2p} dx = \pi \left[\frac{x^{2p+1}}{2p+1} \right]_0^1 = \frac{\pi}{2p+1} \Rightarrow 2V = \frac{2\pi}{2p+1} \\
 V_1 &= \pi \int_0^a x^{2p} dx = \pi \left[\frac{x^{2p+1}}{2p+1} \right]_0^a = \frac{\pi a^{2p+1}}{2p+1} \\
 \frac{2\pi}{2p+1} &= \frac{\pi a^{2p+1}}{2p+1} \Rightarrow a^{2p+1} = 2 \\
 a &= \sqrt[2p+1]{2}
 \end{aligned}$$

	Kvalitativa nivåer	Poäng	Motiveringar
Metodval och Genomförande	-----x----->	2/2	
Matematiska resonemang	-----x----->	1/1	
Redovisning och matematiskt språk	-----x----->	0/1	
Summa		3/4	

Kommentar: Eleven visar MVG-kvaliteter genom att behandla den generella lösningen och visa hur a beror av p . Dessutom visar eleven MVG-kvalitet genom att redovisningen är välstrukturerad och det matematiska språket är i huvudsak korrekt.

Exempel på bedömda elevlösningar till uppgift 17.

Elevlösning 1 (1 g och 1 vg och en av MVG-kvaliteterna)

17) För att $\triangle z_1 z_2 z_3$ ska vara rätvinklig
i vinkeln z_1 så måste $z_3 = -1 + bi$ ✓
där $b < 0$ eller $b > 0$.
För att $\triangle z_1 z_2 z_3$ ska vara rätvinklig
i vinkeln z_2 så måste $z_3 = 1 + bi$
där $b < 0$ eller $b > 0$.
För att $\triangle z_1 z_2 z_3$ ska vara rätvinklig
i vinkeln z_3 så måste linjerna
 $(z_1 z_3)^2 + (z_2 z_3)^2 = (z_1 z_2)^2$

Kommentar: Eleven utför en korrekt analys av hur linjerna kring z_1 och z_2 ska vara och dessutom poängterar att z_3 inte får sammanfalla med z_1 eller z_2 . Lösningen uppfyller därmed MVG-kvaliteten för bevis och analys. Eleven har påbörjat diskussion kring cirkeln men slutför den ej och erhåller därför inte MVG-kvaliteterna för "tolkning" och "utvecklar problem".

Exempel på bedömda elevlösningar till uppgift 18.

Elevlösning 1 (2 vg)

$$18) \frac{dy}{dx} + ay = 0$$

$$w = u e^{ax}$$

$$\frac{dw}{dx} = 0$$

$$\frac{dw}{dx} = u' e^{ax} + a u e^{ax}$$

$$0 = -a C e^{-ax} e^{ax} + C e^{-ax} a e^{ax}$$

$$a C e^{-ax} e^{ax} = a C e^{-ax} e^{ax}$$

$$VL = HL$$

Svar: Härledningarna ovan visar att

$$\frac{dw}{dx} = 0$$

u är en lösning

$$u = C e^{-ax}$$

$$u' = -a C e^{-ax}$$

byter ut u och u'

mot deras värden

Kommentar: Elevens lösning bygger på likheten som ska visas och erhåller därför inte MVG-kvaliteten för bevis.